

Konsek

TRØNDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Velkommen til Oppdal kontrollutvalg 11.12.2023

Disposisjon

- Hvem er sekretariatet
- Hva er kontrollutvalgets oppdrag
- Hvem er aktørene i egenkontrollen
- Hvordan jobber kontrollutvalget
- Folkevalgt – rettigheter og plikter

Sekretariatet

- Konsek Trøndelag IKS er et interkommunalt selskap
- 46 eierkommuner i Trøndelag, Innlandet og Nordland samt Trøndelag fylkeskommune
- I tillegg selger vi sekretariatstjenester til Tynset kommune.
- Landets største sekretariat med 12 ansatte
- Hovedkontor på Steinkjer, avdelingskontor i Trondheim og Os
- Vi har lang erfaring, bred og sammensatt kompetanse i bl.a. jus, økonomi, samfunnsøkonomi, samfunnsvitenskap, politikk m.m.

Sekretariatet – kontrollutvalgets høyre hånd

- **Administrator:** Praktisk tilrettelegger for utvalgsmøtene
- **Saksbehandler:** Utrede og skrive saksfremlegg med forslag til vedtak
- **Rådgiver:** Habilitet, møte- og dokumentoffentlighet, opplæring
- **Koordinator:** Deltar i møte om Samordning kommunalt
kontrollarbeid og statlige tilsyn
- **Arkivansvar** For kontrollutvalgets virksomhet
Postjournal
Arkiv
Håndtere innsynsbegjæringer

Forts.

Forts.

Sekretariatet – kontrollutvalgets høyre hånd

Andre oppgaver

- Økonomi- og budsjettarbeid for kontrollarbeidet
- Følge opp kontrollutvalgets vedtak
- Støtte kontrollutvalget i påseansvaret med revisjonen
- Bistå kontrollutvalget i bestiller- rollen overfor revisjonen
- Være oppdatert på hva som foregår:
 - av prosesser i kommunen
 - innenfor fagmiljøet kontroll og revisjon

Praktisk informasjon

- Møteinncallinger - som regel klar 7 dager før møtet
- Møtedokumentene publiseres samtidig med utsending
- Protokollen godkjennes i møtet og sendes ut/publiseres i løpet av 1-2 dager
- Melding om forfall/habilitetsvurdering må gis i god tid til sekretariatet slik at vara kan kalles inn

Konsek
TRØNDELAG KS

Kontrollutvalgene Møteplan Om kontrollutvalget

Konsek Trøndelag er sekretariat for kontrollutvalgene i 47 kommuner i Nordland, Trøndelag, og nordre deler av Innlandet. Vi ble etablert 1.1.2018, har hovedkontor på Steinkjer og avdelingskontor i Os i Østerdalen og i Trondheim.

Siste nytt

Er du ny i kontrollutvalget og tenker «Hjelp! Hva nå?» Her er [førstehjelp](#) for nye og gamle kontrollutvalgsmedlem

Kontrollutvalg

 Alvdal	 Flatanger	 Folldal
 Frosta	 Frøya	 Grane
 Grong	 Hattfjelldal	 Heim
 Hemnes	 Hitra	 Holtålen
 Høylandet	 Inderøy	 Indre Fosen
 Leka	 Levanger	 Lierne

www.konsek.no

Hva kan du forvente av oss?

- Vi legger til rette for god og effektiv møteavvikling
- Vi viser en samstemt forståelse av sekretariatets rolle - tilpasser oss hvert kontrollutvalg
- Vi gir faglige råd som er tydelige og basert på oppdatert kunnskap
- Vi bistår utvalget med å være en tydelig bestiller som stiller krav
- Vi styrker kontrollutvalgets posisjon ved å knytte det tettere til kommunestyret
- Vi er en profesjonell saksbehandler på høyt faglig nivå

Hva vi ikke gjør:

- Vi følger ikke med på hvem som kan være inhabil i enhver sak
- Vi har ikke kapasitet til å ha en fullstendig oversikt over hva som skjer i kommunen til enhver tid.
- Vi foretar ikke undersøkelser/ saksbehandling basert på en henvendelse fra et medlem mellom møtene.
- Dere kan ikke forvente å få svar på henvendelser utenom arbeidstid

Hva forventer vi av dere?

- Møter tidsnok
- Møter godt forberedt og har satt dere godt inn i sakene
- Bidrar til god møtekultur
- Varsler om og stiller spørsmål om egen habilitet
- Styrer unna partipolitikk, er objektiv og nøytral, og søker enighet i vedtak
- Beholder oversikten over det store bildet (kontrollperspektivet)
- Holder dere faglig oppdatert (kurs)

Hva er kontrollutvalgets oppdrag?

Hva er en kommune?

Kontrollutvalgets rolle

Hva er en kommune?

Kommuneloven § 1-1:

- Formålet med loven er å fremme det kommunale **selvstyret** og legge nødvendige **rammer** for det
- Loven skal legge til rette for:
 - det lokale folkestyret og et sterkt og representativt **lokaldemokrati** med aktiv **innbyggerdeltakelse**
 - at kommuner kan yte **tjenester** og drive **samfunnsutvikling** til beste for innbyggerne
 - kommunenes utøvelse av offentlig **myndighet**
- Loven skal bidra til at kommuner er **effektive, tillitsskapende** og **bærekraftige**

➤ Pengene er **middelet** – ikke målet!

Kommunen – vår viktigste velferdsprodusent – fra vugge til grav

- Helse og omsorg
- NAV
- Oppvekst
- Kultur
- Ungdomsarbeid
- Barnevern
- Arealplanlegging
- Byggesaker
- Kommunale veier
- Vann og avløp
- ++

Kommunane skal sikre at innbyggjarane får dei tenestene dei har krav på, og at ressursane blir forvalta på ein effektiv måte i samsvar med føresetnadene til kommunestyra.

Kontrollutvalsboka (KDD, 2022)

«Kontrollutvalget er et utvalg der politikere virkelig kan ivareta sin rolle som **ombud** for borgerne, velgerne og skattebetalerne.»

«Kontrollperspektivet skal legge føringer for debatten i kontrollutvalget, og skal gi utvalget gjennomslagskraft **på tvers av** partipolitiske skillelinjer.»

«... for den politiker som er trygg på seg selv og utvalgets funksjon, må kontrollutvalget være en flott **politisk plattform.**»

Kontrollutvalget er ikke et politisk hvilehjem

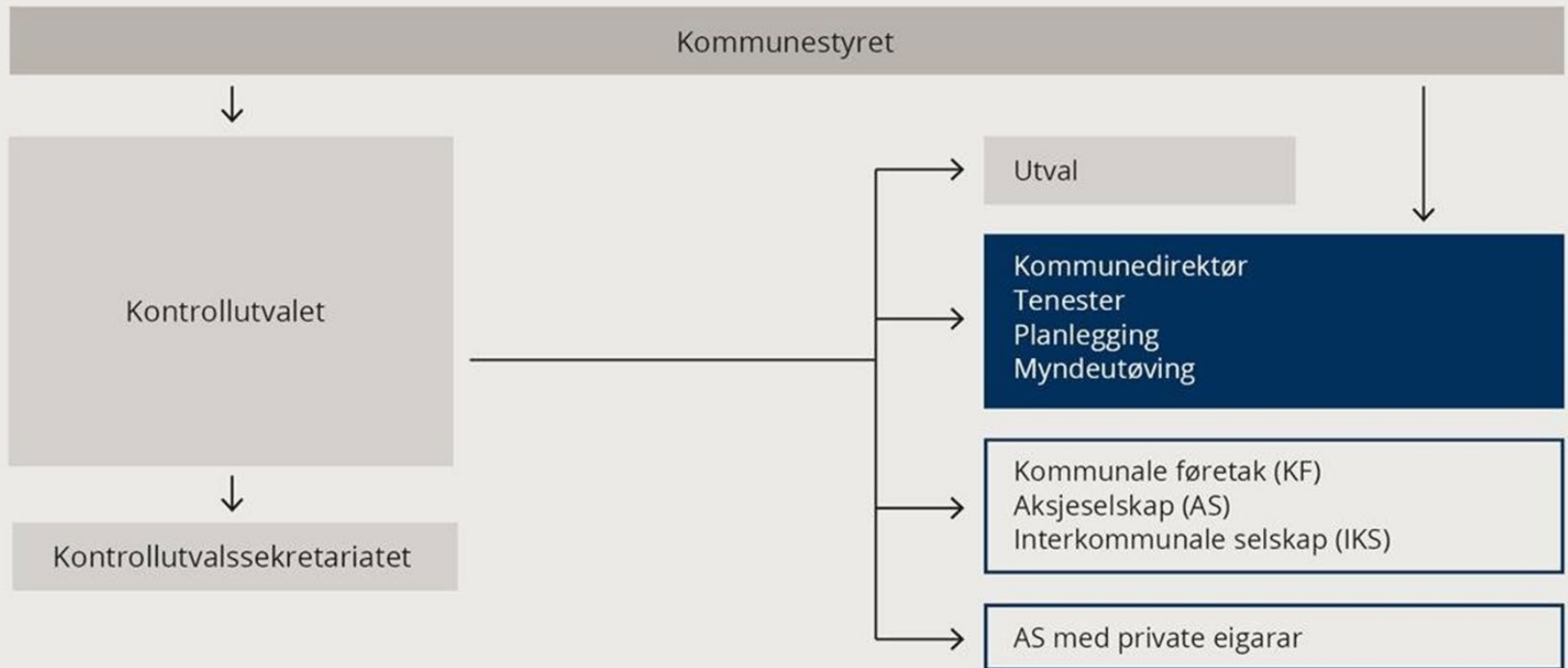

Fredrikstad Blad, 16. november 2019

➤ REFLEKSJON:
Hvorfor peker skribenten på dette?

Kontrollutvalgets plass i styringssystemet

Kontrollutvalgets rolle – noen grunnstener

- Kommunestyret er kontrollutvalgets oppdragsgiver – og samhandlingspartner
- Kontrollutvalget har ingen beslutningsmyndighet
- Utvalget har full innsynsrett
- Kontrollutvalget er ikke et klageorgan
- Utvalget kan gjøre det som det mener er nødvendig for å ivareta kontrollfunksjonen
- Kontrollutvalget er ikke en domstol, men skal bidra til læring og forbedring

Påstand i lokalavisa

Trønderbladet 29.august 2023

Politikerne i en kommune vil fremdeles bevilge seg selv landets høyeste godtgjørelser og kan dessuten møte når det passer dem (men kulturbygg har den ikke råd til). Og er kommunestyret habile til å fastsette egne godtgjørelser og fraværsregler for når det skal gjøres trekk i godtgjøringen?

➤ REFLEKSJON:

- Hvilken rolle har kontrollutvalget i å kontrollere politikerne?
- Hvem kontrollerer at reglementet blir fulgt og hvordan?

Feilaktig saksbehandling er klaget inn til kontrollutvalget i en kommune

Påstand i lokalavisa:

Fra et medlem i Plan- og miljøutvalget, kom det fram at utvalgsmedlemmene ble feilinformert, og at dette var årsaken til et enstemmig avslag i en fradelingssak i kommunen. Samme feilaktige informasjon ble bekreftet av ordføreren i et intervju med lokalavisa.

Saken gjaldt en søknad om fradeling av en boligtomt på to mål fra en boligtomt på totalt 9,2 mål. Søknaden ble utarbeidet av leverandøren av HC-boligen, på vegne av en handicapet person som ønsket å bygge en HC-bolig på ett plan.

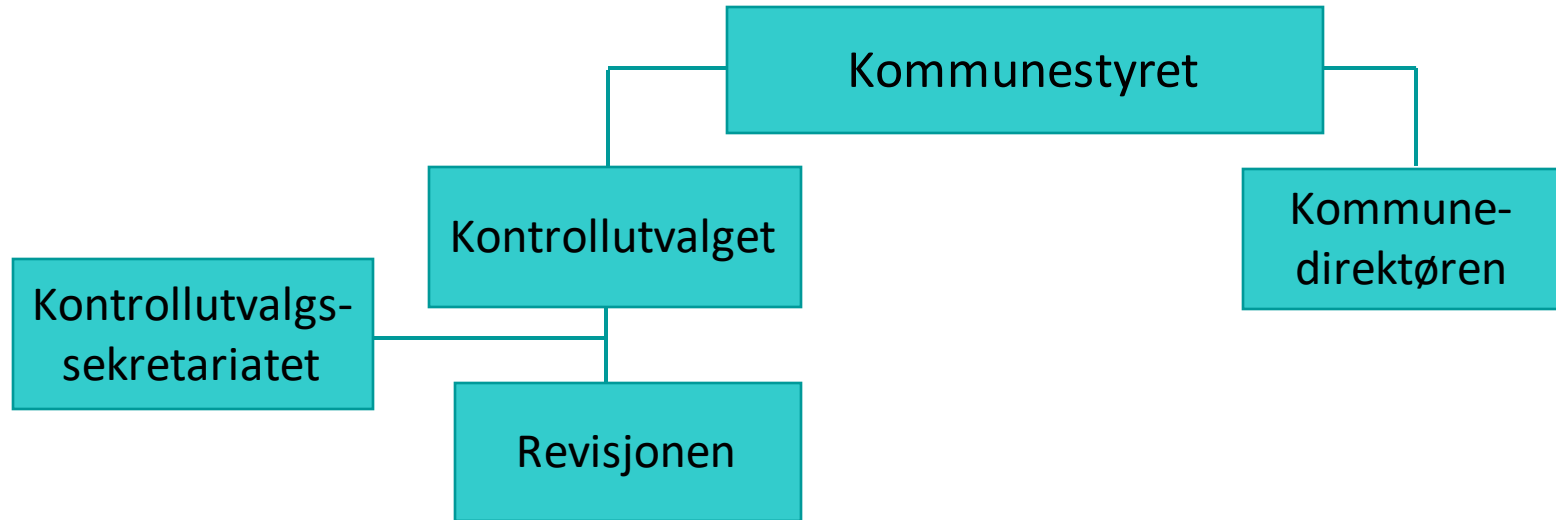
Under klagebehandling i Plan- og miljøutvalget ble medlemmene informert om at tiltakshaver skulle bygge 5-6 boliger. Dermed ble det et enstemmig avslag. Man kan nesten mistenke at utvalgsmedlemmene bare hørte på muntlig informasjon, og at de ikke hadde lest dokumentene i saken.

Den feilaktige saksbehandlingen ble klaget inn til kontrollutvalget i kommunen.

➤ **Refleksjonsoppgave** - Hva bør kontrollutvalget gjøre?

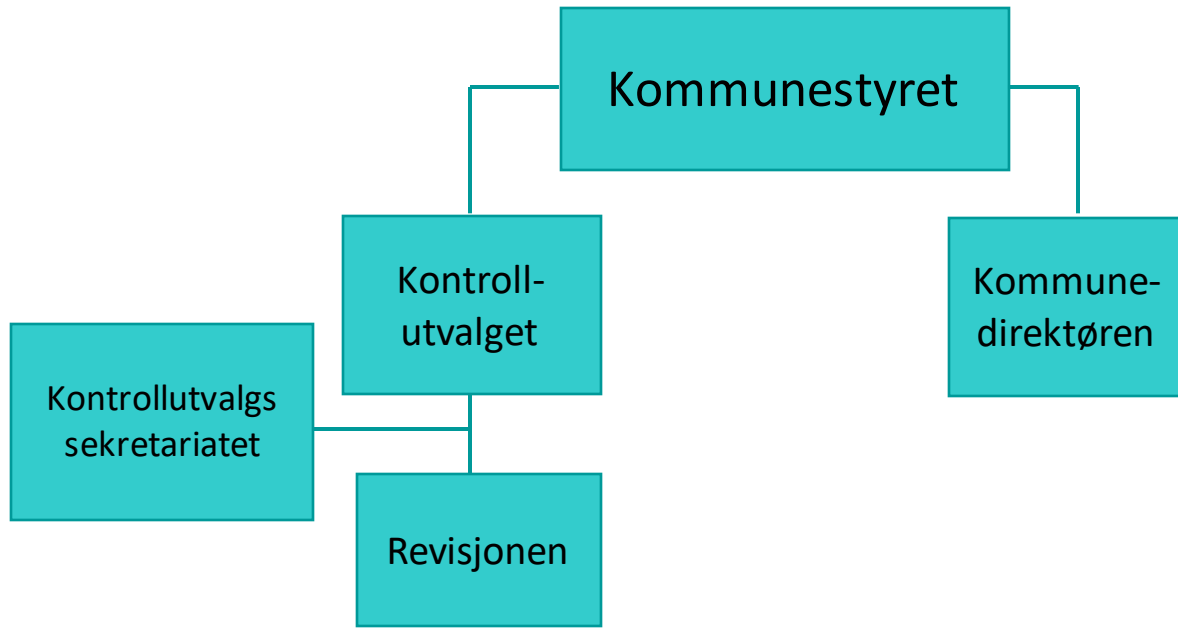

Aktørene i egenkontrollen

«Kontrollkamaratene»

Statlig
tilsyn
og
kontroll

Revisjonen

Leverer revisjonsarbeid på oppdrag fra kontrollutvalget:

- Regnskapsrevisjon

- Forvaltningsrevisjon i kommunen

- Forvaltningsrevisjon i kommunens selskaper

- Eierskapskontroll

- Andre undersøkelser

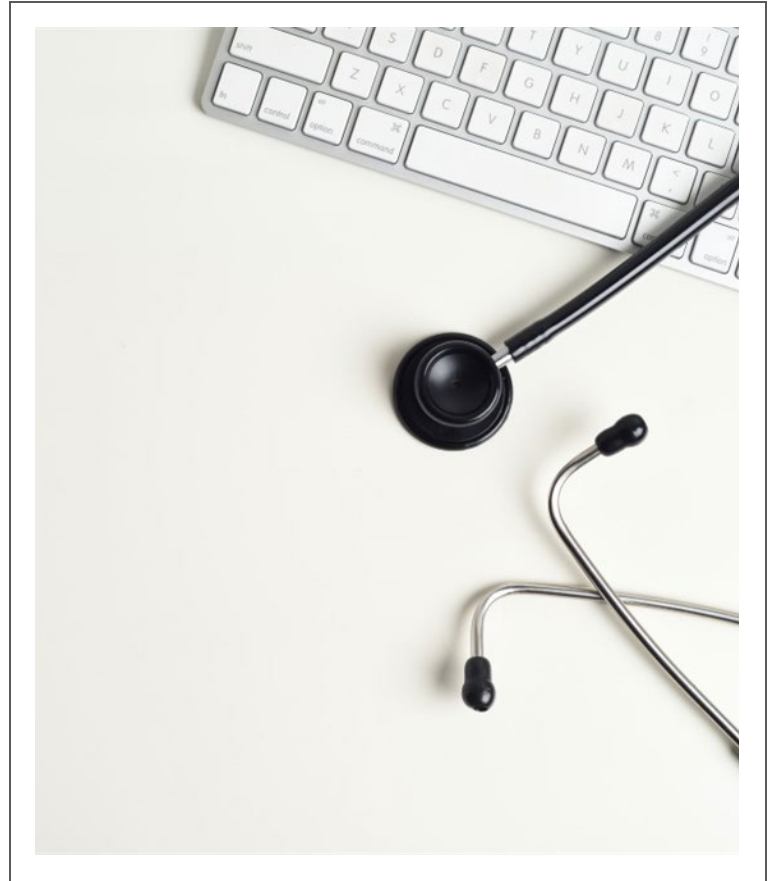
For eksempler på forvaltningsrevisjon fra egen og andres kommuner:

www.forvaltningsrevisjon.no

Hvordan jobber vi?

Et lite overblikk

Oppgavene

- Må-oppgaver og kan-oppgaver
 - Må-sakene er lovbestemte aktiviteter som er lik for alle kommuner
 - Kan-oppgavene er de som dere ønsker å sjekke ut for å vurdere risiko. De oppgavene er opp til dere!
- Uplanlagte kan skje – gjerne når det er minst ventet.
 - Vær beredt
- Årsplan viser planlagte aktiviteter
 - Her legger vi også inn kan-oppgaver som kan planlegges.

Vi skal øve :

- fast opplæringspost i hvert møte
- regional samling i Konsek (dagsmøte), uke 3 i 2024
- tilbud om kurs/konferanser

Saker kontrollutvalget

Aktiviteter/saker	18. feb	25. mar	6. mai	3. jun	9. sep	7. okt	11. nov	9. des
Påse betryggende revidering m.m.:			X					
a) Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning			X					
b) Etterlevelseskontroll				X				
c) Årsoppgjørsbrev fra revisor					X			
d) Revisjonsstrategi								X
e) Oppdragsansvarlig regnskapsrevisors uavhengighetserklæring								X
Arsmelding for kontrollutvalget	X							
Budsjett for kontrollutvalget					X			
Budsjettkontroll					X			
Bestilling – forvaltningsrevisjon/ eierskapskontroll					X			
Prosjektplan – forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll						X		
Rapport – forvaltningsrevisjon/ eierskapskontroll				X				
Års- og møteplan								X
Virksomhetsbesøk		X				X		

Andre aktuelle datoer:

2.-3. feb.: NKRFs kontrollutvalgskonferanse

8.-9. juni: FKTs fagkonferanse for kontrollutvalg

1. nov: Konsek Trøndelags samling for kontrollutvalg

Folkevalgt - rettigheter og plikter

Kontrollutvalgets reglement angir deres arbeidsområde

Møtegodtgjøring og tapt arbeidsfortjeneste

Digitale møtepapirer

Møteplikt

Kommunenes etiske retningslinjer

Taushetsplikt

Habilitet

Peter Frølich (H), leder av Stortingets kontroll- og konstitusjonskomite:

*«Komiteen skal **ikke** være et politisk sirkus. Jeg tror folk er møkk lei av det. Saker som dette må løses med **grundighet** og **ryddighet**.
Innestemme.»*

Aftenpostens A-magasin, 30. juni 2023

- Refleksjonsoppgave
Hvorfor sier han dette, og er det sammenlignbart med arbeidet i kontrollutvalget?

Midt-Norge

Regnskapsrevisjon

Oppdal kommune

Wenche Holt

1

Presentasjon RMN

2

Revisjonsteamet

3

Revisors oppgaver

4

Strategi for 2023-regnskapet

5

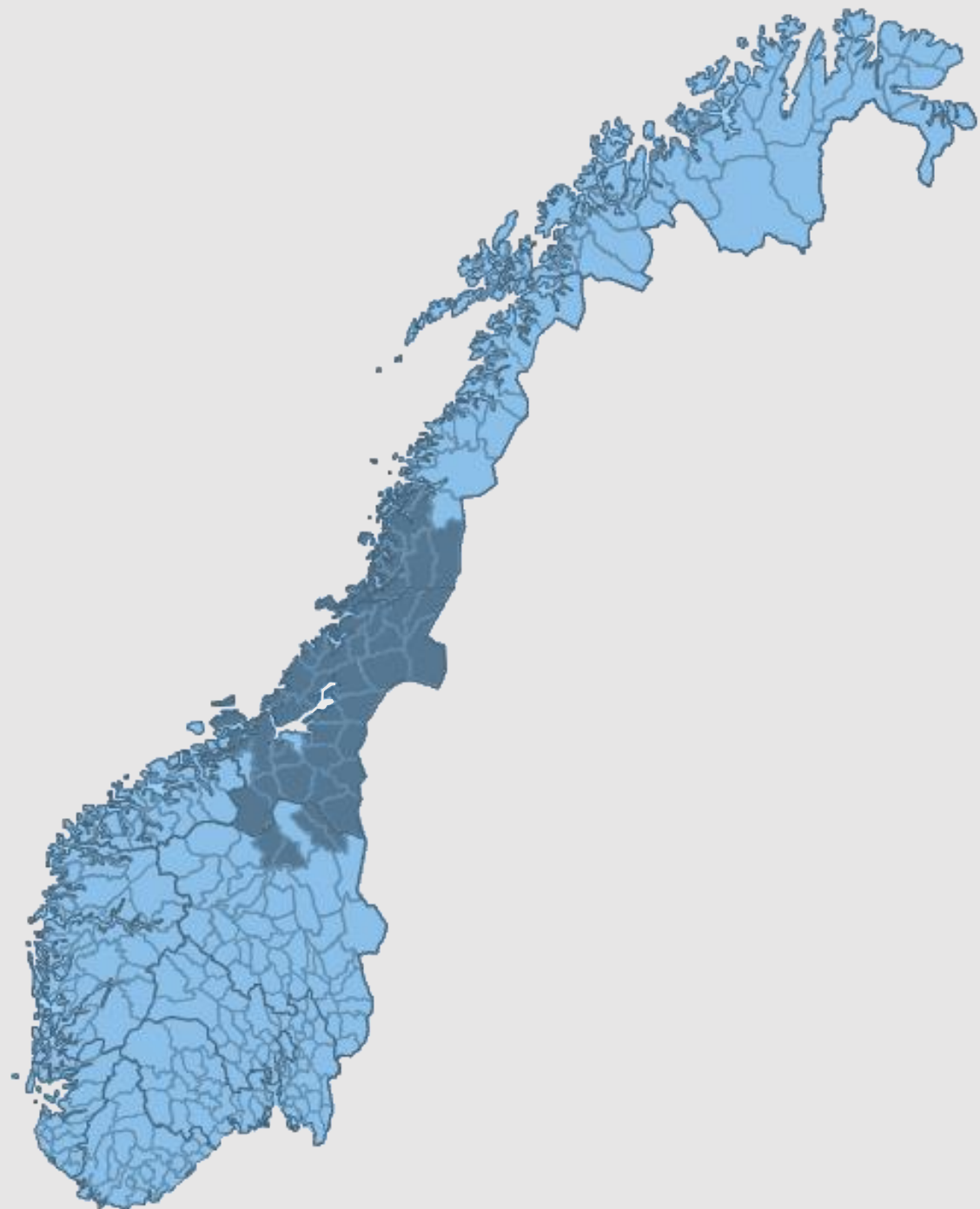
Etterlevelseskontroll

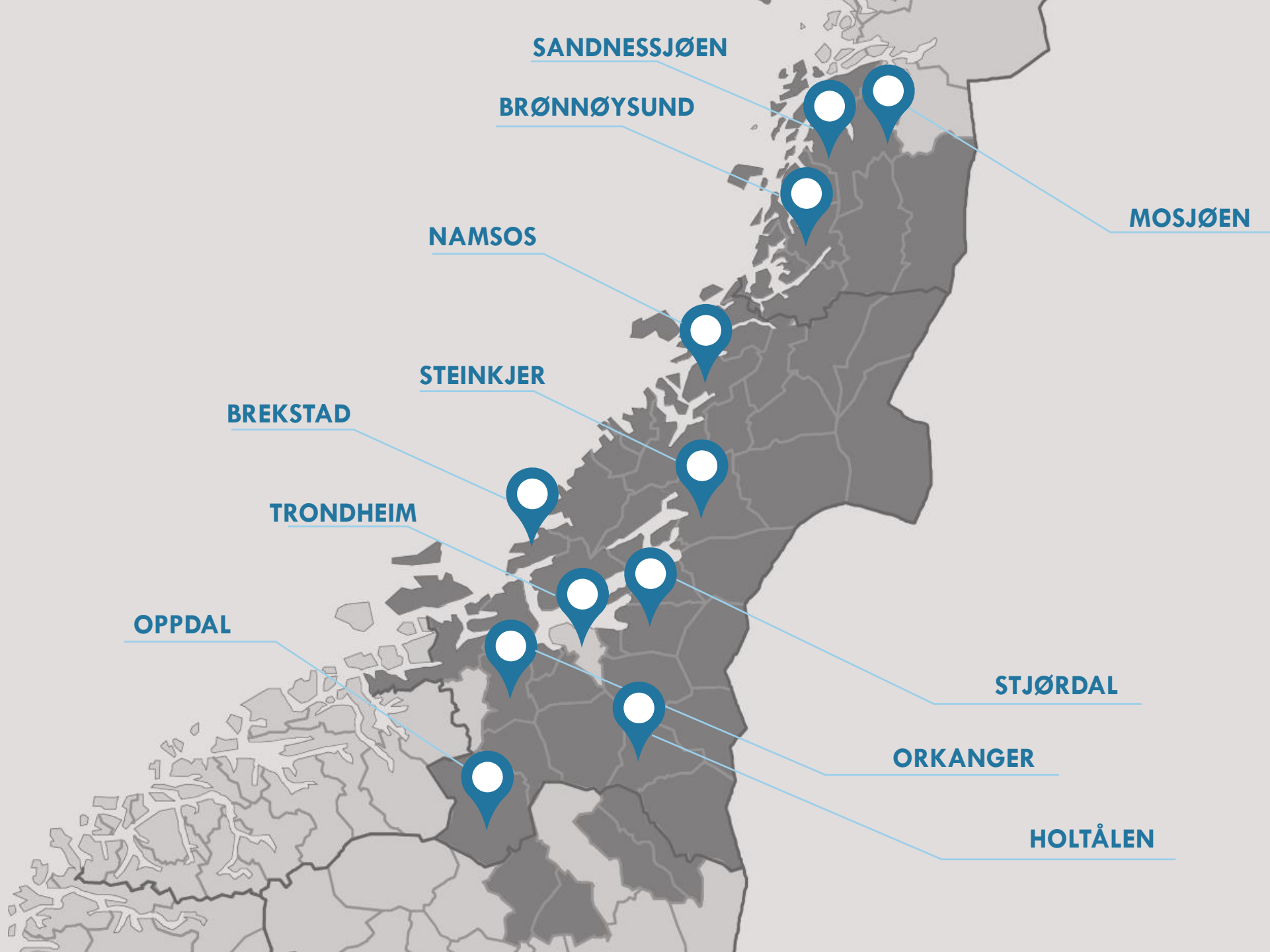
RM Revisjon

Midt-Norge

- Bidrar til forbedring

54 kommuner og 1
fylkeskommune er
medlemmer i RMN SA.

Riv Revisjon

Midt-Norge

2022-TALL

48 ansatte

54 kommuner og 1 fylkeskommune

39 forvaltningsrevisjoner

289 revisjonsberetninger

27 eierskapskontroller

2 undersøkelser

TEAM OPPDAL

Wenche Holt
Oppdragsansvarlig
regnskapsrevisor

Trine Holter
Oppdragsansvarlig
forvaltningsrevisor

Andrea Rygvold
Regnskapsrevisor

Kari Anne Gaare
Regnskapsrevisor

REVISORS OPPGAVER

Kommuneloven § 24-2

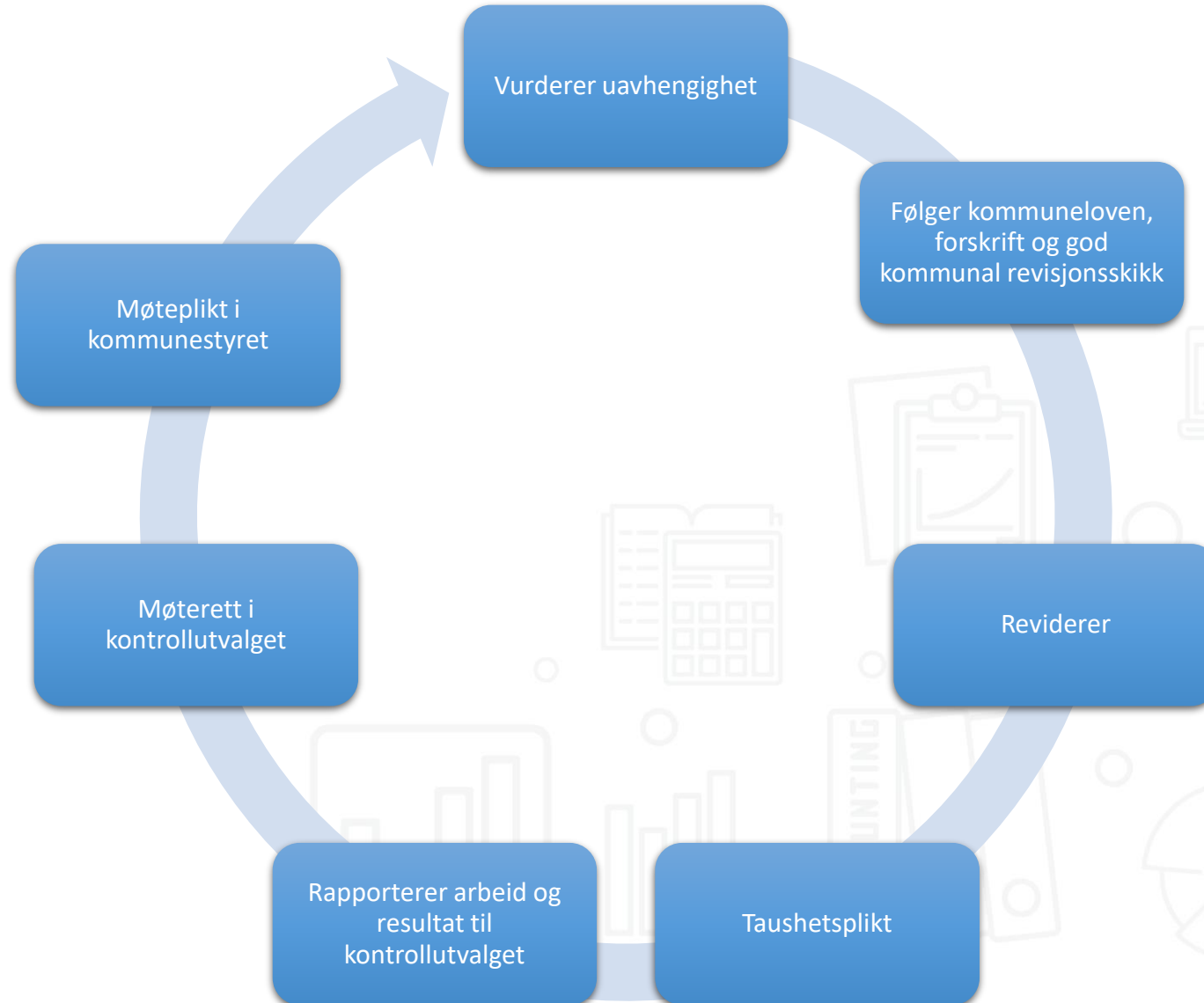
Regnskapsrevisjon

Forvaltningsrevisjon

Eierskapskontroll

Forenklet etterlevelseskontroll

HVORDAN JOBBER REVISOR?

HVA REVIDERES?

Årsregnskap

Registering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger

Årsberetning

Bidra til å forebygge og avdekke misligheter og feil

HVA REVIDERES?

- Økonomisk internkontroll
- Feilinformasjon i regnskapet
- Lov- og forskriftsbrudd av **vesentlig betydning** for årsregnskapet
- Kommunestyrets premisser for bruk av bevilgningene
- Om årsregnskapet inneholder **vesentlige** avvik fra disse premissene

HVA ER REVISJON?

- Risikovurderingshandlinger
- Sette en vesentlighetsgrense
- Utførelse av handlinger for å innhente bevis for at beløp og opplysninger i årsregnskapet er riktige
- Konkludere i revisjonsberetning

REVISJONSSTRATEGI 2023

- Risikovurderinger i 2023
 - Erfaringer fra tidligere år
 - Møte med ledelsen
 - Årsbudsjett 2023, møtereferat og perioderegnskap
 - Kartlegging av rutiner og systemer
- Vesentlighetsgrense ut fra forventninger om brukernes behov
 - Brukes for å beregne hvor mye vi må kontrollere
 - Brukes i konklusjon om årsregnskapet

REVISJONSSTRATEGI 2023

- Fokusområder i 2023
 - Kartlegging av IT-systemer og hvordan disse er integrert i regnskapssystemet
 - Vurderinger av vesentlige forsystemer
 - Kartlegging og testing av kontroller i systemene og andre manuelle kontroller
 - Budsjettskjema og obligatoriske oppstillinger
 - Skille drift – investering
 - Herunder føring av ulike digitale løsninger
- Hva er utført
 - Terminvise kontroller for attestasjon av mvakompensasjon
 - Innhenting av nødvendig grunnlag for testing av kontroller

FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL

Kommuneloven § 24-9

Følger økonomiforvaltningen bestemmelser og vedtak?

- ✓ Basert på risiko- og vesentlighetsvurdering
- ✓ Vurderer brudd på lov, forskrift eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning
- ✓ Skriftlig uttalelse til KU senest 30. juni

RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING

Sannsynlighet	Konsekvens/vesentlighet				
	Ubetydelige konsekvenser	Mindre alvorlige konsekvenser	Alvorlige konsekvenser	Meget alvorlige konsekvenser	Svært alvorlige konsekvenser
Svært sannsynlig					
Meget sannsynlig	Ressurskrevende tjenester	Anskaffelser under terskelverdi Utlånsforvaltning	Avtaleforvaltning Kraftforvaltning		
Sannsynlig	Øremerkede tilskudd	BRF kap. 5 Tilskuddsforvaltning	Internkontroll kap. 25 Løpende anskaffelser under/over terskelverdi Finansforvaltning - aktiva		
Lite sannsynlig		Offentlig støtte Passiva Pasientregnskap	Enkeltanskaffelser over terskelverdi Selvkost Oversikt kapitalvarer	Private barnehager	
Usannsynlig					

Valgt område og kriterier

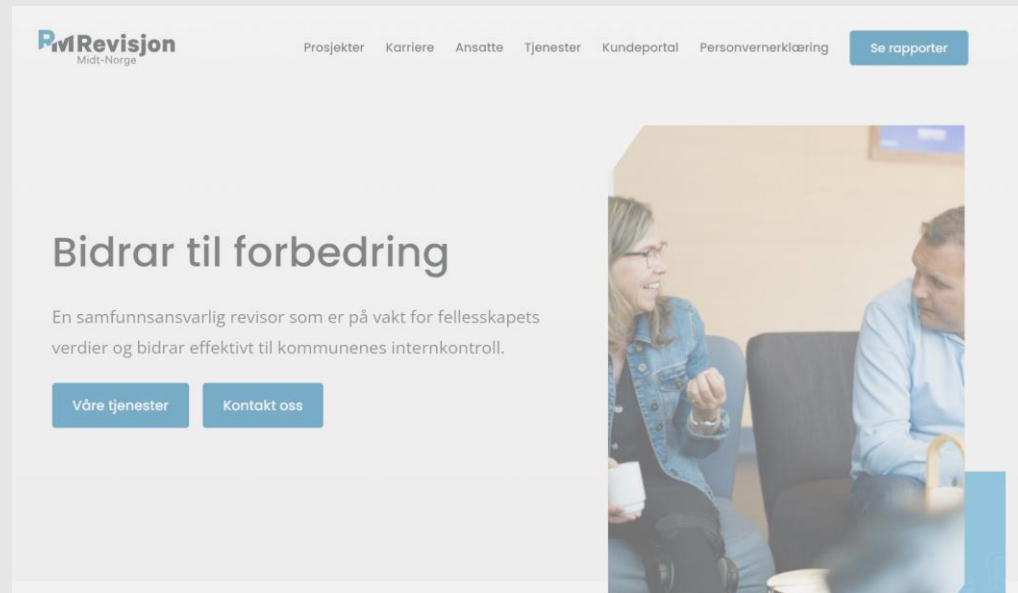
- Offentlige anskaffelser
 - Følges regelverk for offentlige anskaffelser
 - Er det gjennomført konkurranse
 - Foreligger det anskaffelsesprotokoll

www.revisjonmidtnorge.no

Søk etter rapporter etter tittel,
kommune, år eller tema

Finn maler, veiledere og skjema
for deg som leverer regnskap

Søk etter prosjekt eller prosjektnummer

Avsluttet

Kommune

År

Tema

